

Дата: 19.04.2022

Урок № 42

Тема: Роль образу мелодії вальсу у відтворенні внутрішнього світу геройн. Глибокий психологізм твору як новаторство О. Кобилянської.

Мета (формувати компетентності): *предметні* (знати основні віхи життєвого й творчого шляху О. Кобилянської; давати загальну характеристику творчості письменниці; аналізувати твір, зосереджуючи увагу на створенні образів нових жінок-інтелектуалок; характеризувати образи в їхньому порівнянні); *ключові* (логічно висловлювати власні думки, давати оцінку геройням, використовуючи навички критичного мислення; виявляти лідерські якості за аналогією до геройн художніх творів, брати на себе відповіальність за прийняття рішення; уміти визначати ситуації, у яких людина потребує підтримки, володіє засобами їхнього надання; на прикладі головних героїв твору шукати оптимальні шляхи вирішення життєвих проблем; висловлювати власні судження про творчість Ф. Шопена; порівнювати власні враження із впливом його музики на геройв); *загальнокультурні* (усвідомлювати праґнення рівності жінок і чоловіків у всіх сферах суспільного життя як необхідна умова розв'язання актуальних політичних, соціально-культурних та психологічних проблем).

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Обладнання: підручник, портрет О. Кобилянської, «Музика» О. Новаківського; фортепіанні твори Ф. Шопена.

Матеріали до уроку:

Лекція викладача.

Новела О. Кобилянської уперше надрукована в 1898 р. у «Літературно-науковому вістнику». Твір є даниною епохи модернізму. Це історія життя трьох жінок, які своїми думками та світовідчуттям не вписувалися у формат пересічних жіночих душ.

Провідною темою новели «Valse melancolique» є тема музики, мистецства, їхнього впливу на людину, долі талановитого митця. У творі представлено три артистичні натури Ганни, Марти та Софії. Вони різні за характером, але їх об'єднує замилування красою, праґнення до гармонії життя, фізичної та духовної досконалості. Художній аналіз світу думок і почуттів цих трьох мистецьких натур становить основний зміст твору. Геройні твору - непересічні особистості. Це сильні, вольові, самодостатні, горді та незалежні жінки, які праґнуть утвердитися в чоловічому світі. Вони не бояться залишитися незаміжніми, оскільки шукають щастя насамперед у собі. Мистецтво задовольняє їхні запити. У критичній літературі є різні й неоднозначні думки щодо розуміння новели «Valse melancolique». О.

Маковей сприйняв твір як позитивістський портрет трьох жінок - «простодушної», «зламаної» й «відважної». У радянські часи акцент робився на прагненні жінок-інтелігенток стати на шлях духовного розвитку, який в умовах капіталізму немислимий. Т. Гундорова побачила у творі лише «жіночий духовний роман». Новела «*Valse melancolique*» за жанром належить до «музичної новели». У ній основними засобами розкриття психології персонажів є музичні образи й музичні переживання. Використовуючи ці засоби, О. Кобилянська створює образ нового персонажа - естета, творчої, духовно багатої особистості. Такими персонажами у творі є жінки. О. Кобилянська перша в українській літературі зобразила типи жінок-інтелігенток, які є аристократками духу, мають високу мету в житті, прагнуть удосконалити свою особистість, убираючи в душу світові культурні надбання. Це жінки європейського типу.

У новелі змальовується життя трьох талановитих дівчат - Марти (учителька), Ганни (художниця), Софії (піаністка). Кожна з них прагне знайти своє щастя, найповніше виявити багаті духовні сили. Починається твір сповіддю Марти, від імені якої й ведеться оповідь. Через передані емоції вона вводить читача у світ музики, з яким асоціюється постати подруги Софії. Далі йде власне історія знайомства дівчат. Спочатку разом мешкало дві подруги Марта та Ганна. Вони мали схожі погляди на життя й доповнювали одна одну. Після підвищення орендодавцем плати за квартиру дівчата змушені шукати третю співмешканку. Знайомство з Софією відбувається через повідомлення служниці, яка вказує на непривабливі деталі її гардеробу: подергі рукавички, гудзик від пальта тримається на одній нитці. Згодом, познайомившись ближче, дівчата дізнаються, що Софія професійно займається музикою. Перше враження змінюється після виконання дівчиною етюду Шопена. Перед ними розкривається талановита, вразлива до музики особистість. Між дівчатами встановлюється міцний духовний зв'язок. Долі дівчат складаються по-різному. Марта вийшла заміж і стала зразковою дружиною та дбайливою матір'ю. Ганна виїздить до Риму, де заводить вільні стосунки. Однак цей зв'язок, не скріплюючись справжніми почуттями, швидко розривається. Батька своєї дитини вона покидає. Сина бере повністю під свою опіку. Найтрагічніше склалася доля Софії. Її небуденний талант не зміг зреалізуватися: не було кому покрити великі видатки, потрібні для здобуття освіти у Відні. Смерть матері та відмова дядька допомогти завдали їй страшенної муки. Звук розірваної струни фортепіано був останньою краплею для змученого серця. Воно не витримало - настало раптова смерть.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

y.levchuk2976@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку